

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

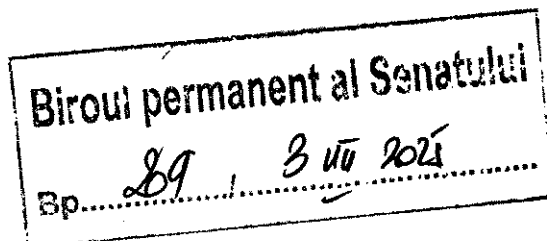
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3726/25.06.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind răspunderea

candidaților aleși pentru promisiuni electorale neonorate

Biroul permanent al Senatului

(b209/4.06.2025)

L. 255 / 2.09.2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea

Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art.

11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost

sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind răspunderea candidaților aleși pentru promisiuni electorale neonorate (b209/4.06.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 25.06.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- deși propunerea legislativă urmărește creșterea responsabilității aleșilor față de promisiunile electorale, forma propusă ridică probleme juridice și funcționale majore, fiind lipsită de o fundamentare solidă și creând un precedent riscant de amestec între angajamentul politic și răspunderea administrativ-juridică;
- inițiativa introduce un mecanism sancționator bazat pe promisiuni electorale, care, prin natura lor, sunt politice, necontractuale și dependente de factori administrativi, bugetari și legislativi independenți de voința exclusivă a alesului;

- atribuirea către Autoritatea Electorală Permanentă a unor funcții de control, analiză de conținut și inițiere de proceduri judiciare, depășește cadrul său constituțional și funcțional actual, riscând să politizeze activitatea acestei instituții;
- lipsa unor criterii obiective pentru aprecierea „neîndeplinirii” angajamentelor, precum și posibilele conflicte de interpretare sau de competență între autorități, creează un cadru normativ vag și greu de aplicat;
- implementarea Registrului Național al Promisiunilor implică resurse bugetare și umane suplimentare, fără o analiză de impact detaliată sau consultarea prealabilă a Autorității Electorale Permanente ori a altor instituții implicate;
- în ansamblu, propunerea legislativă, deși bine-intenționată la nivel declarativ, generează multiple riscuri de blocaje instituționale, neconstituționalitate și subminare a principiului reprezentativității mandatului electoral;
- unele promisiuni electorale nu se pot materializa din cauza unor factori externi independenți de voința alesului, neexistând o delimitare între promisiuni neonorate din vina directă a alesului și promisiuni nerealizate din cauze obiective (ex.: constrângeri bugetare, opoziție instituțională, crize externe);
- deși vast utilizat în vorbirea curentă, termenul de „*promisiune electorală*” sau de „*angajament electoral*” nu este definit juridic nici la nivelul propunerii legislative, nici în ansamblul legislației naționale (sau europene), iar formulările propuse de inițiatori – „*exclusiv promisiunile electorale programatice, măsurabile și cu impact administrativ*” (unde „*impactul administrativ*” nu este circumscris juridic) – permit în orice moment golirea de obiect al normelor propuse, prin schimbarea practicilor de propagandă politică astfel încât să nu includă elementele în cauză;
- limitarea dreptului de a fi ales - „*interdicția de a candida*” — nu poate fi folosită ca sancțiune pentru alte fapte decât cele care conduc în termeni strict constituționali la interzicerea unor drepturi civile (electorale), iar un organism public nu se poate substitui corpului electoral al cetățenilor în evaluarea meritelor politice ale unui candidat sau ale unui ales. Dreptul de a alege include, în însăși substanța lui, recunoașterea alegătorului ca fiind liber și perfect capabil de a interoga și a cântări activitatea aleșilor;
- soluția legislativă ridică risc de neconstituționalitate prin interzicerea dreptului de a mai candida, în absența unei fapte juridice clar definite și sancționabile, măsura fiind disproporționată și contravenind principiilor fundamentale privind exercitarea drepturilor electorale. Răspunderea față de electorat nu poate fi asimilată cu o răspundere administrativă sau penală fără existența unui cadru legal obiectiv, clar și verificabil, în forma propusă, sancțiunea putând deveni abuzivă sau pur politică, iar

această ambiguitate poate lăsa loc de interpretări arbitrare, transformând mecanismul într-un instrument de sancționare politică, nu de responsabilizare reală;

- aplicarea diferențiată afectează coerența proiectului legislativ, care face o distincție artificială între aleșii locali (pentru care raportarea este obligatorie) și parlamentari (pentru care raportarea este opțională). Această asimetrie subminează principiul responsabilității unitare în fața electoratului, creează dezechilibre între funcțiile publice și compromite sensul unei politici publice coerente. Orice mecanism de monitorizare a angajamentelor electorale trebuie să fie aplicabil în mod egal tuturor aleșilor, indiferent de nivelul mandatului;
- democrația presupune accesul liber și echitabil al cetățenilor la funcțiile publice, or, impunerea unei interdicții referitoare la „*nerespectarea unor angajamente electorale*” reprezintă o condiție suplimentară față de dispozițiile Constituției României;
- intenția declarată, aceea de a responsabiliza clasa politică, este legitimă, dar instrumentele propuse sunt neclare, disproportionale și pot fi ușor deturnate politic.

Președinte,
Sterică FUDULEA

